

De första stipendiaterna Fem delar på 25.000 kronor

Fredagen den 6 Augusti 1965

Södermanlands läns landstings första kulturstipendiater har föreslagits av den speciella kulturstipendienämnden. De fem som föreslås få dela de 25.000 kronorna är författaren Harry Martinson, Gnesta, rektor Allan Degerman, Uppsala, folkskollärare Gustaf Wetter, Katrineholm, konstnär Carl Runnström, Österåker och fil. mag. Bo Öhngren, Uppsala. Det är landstingets förvaltningsutskott som måndagen 9 augusti slutligen utser stipendiaterna.

Stipendierna har varit tillgängliga för personer med anknytning till Södermanlands län och som gjort värdefulla kulturella insatser. Men även ungdomar som studerar och som man kan vänta sig kulturella insatser av har kommit i fråga.

De fem föreslagna har utvalts bland ett 30-tal sökande och nämnden motiverar sitt val på följande sätt:

CARL-HERMAN RUNNSTRÖM, konstnär, född 1891, debuterade efter studier vid Valands målarskola i Göteborg och vid Konsthögskolan på en utställning i Stockholm 1912. Med sin dragning mot kubistiska formsträvanden tillhörde han redan vid debuten tidens radikala falang. Han inflyttade 1953 i Södermanlands län och är sedan 1957 bosatt i

Österåker. Han har huvudsakligen ägnat sig åt stafflimåleri.

Genom att föreslå Carl-Herman Runnström till stipendium vill nämnden rikta uppmärksamheten på en konstnär, som i sin starkt personliga och måleriskt rikt varierade konst visar en ständig förmåga till omprövning och förnyelse.

BO ÖHNGREN, fil. mag., Uppsala, född 1941 är sysselsatt med en undersökning av Eskilstunas ekonomisk-sociala struktur och dess inverkan på folkrörelsernas rekrytering i staden 1875—1900. Undersökningen är ett led i ett större forskningsarbete rörande folkrörelserna och samhället, som utförts av Historiska institutionen vid Uppsala universitet. Nämnden finner ett stöd av detta forskningsarbete mycket välmotiverat både med hänsyn till folkrörelsernas stora betydelse för det svenska samhället och angelägenheten av att historiska problem även på det kommunala planet tagas upp till vetenskaplig behandling. Trots den mycket stora roll som det kommunala självstyret spelat just i Sverige synes dylika undersökningar vara förvänande få.

HARRY MARTINSON, författare, född 1904, en av vårt lands främsta nu levande författare och kulturpersonligheter har varit bosatt utanför Gnesta i omkring 15 år. Han har visat sitt intresse för kulturarbetet särskilt i vårt län genom att vid olika tillfällen medverka vid sammankomster på folkhögskolorna och inom ABF och Södermanlands Bildningsförbund.

Det må därför anses synnerligen angeläget att Harry Martinson erhåller ett av de första kulturstipendier, som Södermanlands läns landsting utdelar.

GUSTAF WETTER, folkskollärare, Katrineholm, född 1901, mångårig ordförande i Södermanlands Spelmansförbund. Han har utfört en betydelsefull ideell gärning i insamlandet och bevarandet av det traditionellt folkliga melodibeståndet inom Södermanland, varigenom ett väsentligt område av landskapets kulturliv räddats åt eftervärlden.

ALLAN DEGERMAN, född 1901, Asarektor sedan 1945 och en av den svenska folkhögskolans främsta talesmän, har ända sedan 20-talet intensivt arbetat i folkbildningens och den internationella förstälseens tjänst. Som föreläsare och skribent har han på ett eminent sätt belyst framförallt samlevnads- och arbetsproblemen mellan folk och stater. Kunnighet och saklig kritik har blivit kännetecknet på hans uppfostrargärning i talarstol och föningsspa. Han har på ett framgångsrikt sätt under ett decennium lett det folkliga bildningsarbetet i Sörmland.

De fem första sörmländska kulturstipendiaterna blir efter beslut av förvaltningsutskottet: författaren Harry Martinson, Gnesta, f. Åsa-rektorn Allan Degerman, Uppsala, folkskollärare Gustaf Wetter, Katrineholm, konstnär Carl Runnström, Österåker och fil. mag. Bo Öhngren, Uppsala. Helt i enlighet med stipendienämndens förslag, således.

Förutom den stipulerade penningssumman — 5.000 kr. från landstinget — får varje stipendiat ett diplom. Förvaltningsutskottet beslöt på måndagen uppdraga åt landstingets kansli att låta utarbета ett sådant med anlitande av erforderlig expertis.

Polska för Pål-Olle

Q Sällan hörde Rättviksborna en sådan glöd i polskor och gånglätar som på onsdagens födelsedagskalas i östbjörka. Nyblivne 50-åringen Pål-Olle glömde alldeles bort att bjuda av de tolv sorterna, utan klämde i med understämman när Peckos-Gustaf, Rösås-Jonas och Säbb-John uppvaktade med en Bodapolka. För Rättviks spelmannslag, det är toppen för Pål-Olle även om hans visiter i hembygden numera inskränker sig till veckoslutet

• När han för flera år sedan tog målargrejerna och flyttade till huvudstaden såg han för säkerhets skull till att Säbb-John flyttade med för

Pål-Olle hoppade själv in och gned fiolen i hyllningspolskan på femtiårsdagen.

att inte behöva vara utan andrastämman till Sparfars polska. Under rugiga höstkvällar kan grannarna vid Homsplan få höra Pål-Olle och Säbb-John i Ringsjövalsen. Eller också kan de gå till Moderna museet där Pål-Olle vid flera konserter hjälpt unga jazzmusiker att hitta den rätta folktonen. Men inte har jazzgossarna mycket att hämta vid en jämförelse med Peckos-Gustaf och Rösås-Jonas. Tycker Pål-Olle. (NoN, Rättvik.)

Katrineholms-Kuriren

Tisdagen den 10 augusti 1965

**Stipendiaterna utsedda
5.000 KR OCH DIPLOM**